

Esimerkki yhdistyksen perustamisesta ja kunnostusten aloittamisesta

Onkamojärvet

Niemisen ja Sintsin Seudun kyläyhdistys ry järjesti yleisötilaisuuden Niemisen Urheilutalolla elokuussa 2008.

Tavoitteena oli, että viranomaiset – Rääkkylän kunta, Pohjois-Karjalan Ympäristökeskus - ottaisivat asiakseen Onkamojärvien kunnostuksen.

Työryhmä Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksesta esitti Onkamojärvien veden laadun tilanteen.

1930 luvulla Onkamojärvien veden pintaa on laskettu noin metrillä ruoppaamalla Nivanjokea. Vuosien saatossa veijättömaat ojitettu joko maatalous- tai metsämaaksi. Kaikki ojat valumaan suoraan järveen. Valuma-alueita rasittaa entinen ja nykyinen Vapon turvetuotantoalue, jo lopettanut kalankasvatuslaitos ja turkistarha.

Ravinnemäärät huomattavat. Levää esiintyy runsaasti. Verkot likaantuvat. Saarten ja mantereiden välit kasvavat umpeen. Korjattavaa on.

Valuma-alueen pinta-ala 124 km², Järvien 45 km², rannat matalat, muutama syväne, keskisyvyys Pieni-Onkamolla 2,2 m, Suuri-Onkamolla 4,3 m, Hason selällä 3 m, vesi vaihtuu kerran n. 4,5 vuodessa.

Selvisi, että viranomaisilla ei ole resursseja ryhtyä kunnostustoimiin.

Niemisen ja Sintsin Seudun Kyläyhdistys ry käynnisti syksyllä 2008 selvitystyön löytyisikö edellytyksiä tehdä jotain järvien kunnosten hyväksi.

Perustiedon hankinta, yhteistyötahojen sitouttaminen, rantakiinteistöjen omistajien kiinnostuksen herättäminen, onko rantakiinteistöjen omistajilla valmiutta omakustannusosuuksien maksamiseen, löytyykö rahoitusta, sopiiko esiselvitys leader-rahoitukseen.

Vedet puhtaaksi - esiselvityshanke helmikuussa 2009, rahoittajana Keski-Karjalan Jetina ry (80%).

Hankkeen aikana selvitettiin, mitä Onkamojärvien valuma-alueilla ja mitä itse järville pitäisi tehdä veden laadun parantamiseksi. Yhteistyökumppani P-K:n Ympäristökeskus. Taustalla oli vuonna 1993 painettu Onkamojärvien vesiensuojelusuunnitelma, vesi- ja ympäristöhallituksen monistesarja nro 468.

Hankkeen rinnalla Pohjois-Karjalan Metsäkeskus selvitti metsäisten valuma-alueiden kunnostustarvetta yksityisten maanomistajien mailla.

Hankkeen aikana Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos teki kalastorakennetutkimuksen.

Selvitysten mukaan valuma-alueilla ja järvillä tarvitaan:

Mittavat puro- ja ojakunnostukset, jotta ravinteiden ja humuksen siirtyminen järviin estyisi.

Mittava särkikalojen poisto, n. 300 000 kg, jatkossa pitäisi särkikaloja poistaa noin 50 000 kg/vuosi

Vesikasvillisuuden poistoa veden kierron lisäämiseksi ja rantojen ruovikoitumisen estämiseksi.

Vastuunjako:

Kyläyhdistys lähtee hankkeistamaan itse järviin tarvittavia kunnostustoimia.

Pohjois-Karjalan Metsäkeskus kunnostaa valuma-aluetta yksityisten metsänomistajien mailla.

Kuntien maataloussihteerit ohjaavat yhdessä Suomen Riistakeskuksen kosteikkoasiantuntijan kanssa maanviljelysalueiden tilallisia hakemaan rahoitusta ELY:ltä ja tekemään kosteikkoja ja ojakunnostuksia maillaan.

Niemisen ja Sintsin Seudun kyläyhdistys ry kunnosti hankerahoituksella vuosina 2009-2013 Onkamojärviä: hoitokalastusta ja ruovikoiden niittoa. Pohjois-Karjalan Metsäkeskus kunnosti Onkamojärvien valuma-alueita vuosina 2010-2012.

www.nieminen-sintsi.net

Niemisen ja Sintsin Seudun Kyläyhdistys ry on pieni kyläyhdistys. Onkamojärvet valuma-alueineen sijaitsevat kolmen kunnan Joensuun, Tohmajärven ja Rääkkylän alueella.

Jo parin vuoden ajan oli ollut mielessä, että kunnostusten jatkuvuuden turvaamiseksi pitäisi kunnostusten vastuu saada siirtymään tasaisemmin harteille, jotka pääsääntöisesti Onkamojärvien ja sen valuma-alueiden kunnostuksesta hyötyvät.

Päätettiin vuonna 2012 perustaa Onkamojärvien kunnostuksiin keskittyvä vesiensuojeluyhdistys.

Kyläyhdistys haki leader rahoitusta Pro Onkamojärvet-hankkeelle. Hankkeen sisältö oli vesiensuojeluyhdistyksen perustaminen ja vaikuttavuusarvio Onkamojärvillä ja valuma-alueilla tehdyistä (vuosina 2009-2013) kunnostustoimista.

Mitä tehtiin Pro Onkamojärvet-hankkeella yhdistyksen perustamiseksi:

Hankkeen loppuraportissa

Pro Onkamojärvet ry:n perustamisen toteutus

Rantakiinteistöjen omistajille noin 400, alueen kyläyhdistyksille ja kunnille lähetettiin huhtikuussa 2013 kirje, jossa kerrottiin tehdyistä kunnostuksista ja perusteltiin Pro Onkamojärvet ry:n perustamisen tarpeellisuus. Kirje sisälsi pyynnön liittyä perustettavaan Pro Onkamojärvet yhdistykseen sekä kysymyksen halukkuudesta tulla hallitukseen. Kirje sisälsi vastauslomakkeen ja vastauskuoren. Lisäksi mukana oli luonnos yhdistyksen säännöistä.

Huhti-toukokuun 2013 ajan hankekoordinaattori kävi keskustelua kirjeitse, sähköpostitse ja puhelimitse kyläyhdistysten, kalavesien osakaskuntien ja kuntien edustajien sekä rantakiinteistöjen omistajien kanssa Pro Onkamojärvet ry:n perustamisesta, säännöistä, hallitukseen haluavista ja hallitukseen suositeltavista henkilöistä .

12.06.2013 pidettiin niiden yhteisöjen ja kuntien edustajien, jotka olivat ilmoittautuneet halukkuutensa perustettavan yhdistyksen jäseneksi ja hallitukseen haluavien kanssa yhteinen palaveri, jossa

käytiin läpi Onkamojärvien kunnostusten toteutus, ajatukset siitä mitä kunnostuksia Onkamojärvillä pitäisi jatkaa ja Pro Onkamojärvet ry:n sääntöehdotus.

13.07.2013 pidettiin Niemisen Urheilutalolla informaatiotilaisuus Pro Onkamojärvet ry:n perustamisesta. Informaatiotilaisuudessa oli 41 henkilöä.

Informaatiotilaisuuden jälkeen samana päivänä ja samassa paikassa pidettiin Pro Onkamojärvet ry:n perustamiskokous, jossa oli läsnä 38 henkilöä.

Perustamiskokouksessa hyväksyttiin Pro Onkamojärvet ry:lle säännöt, allekirjoitettiin Pro Onkamojärvet ry:n perustamiskirja ja valittiin hallitus. Perustamiskirjan allekirjoitti neljä jäseneksi aikovaa.

Patetti- ja rekisterihallitus/Yhdistys- ja säätiöasiat, rekisteröi Pro Onkamojärvet ry:n 3.9.13, rekisterinumerolla 210 968, Y-tunnus 2598057-8.

Maaliskuussa 2014 lähetettiin tiedote joko sähköpostitse tai kirjeenä rantakiinteistöjen omistajille, jossa kerrottiin yhdistyksen perustamisesta, kehoitettiin liittymään yhdistykseen ja kerrottiin minkälaisia kunnostuksia yhdistys suunnittelee tekevänsä.

Lokakuussa 2014 lähetettiin tiedote rantakiinteistöjen omistajille joko sähköpostitse tai kirjeenä kesän 2014 kunnostuksista ja kehoitettiin liittymään yhdistykseen. Hankkeen loppuessa jäseniä oli 204.

**Yhdistyksen perustaminen,
ajantasainen yhdistyslaki 26.5.1989/503-viimeiset muutokset 8.5.2020.**

Yhdistyksen saa perustaa aatteellisen tarkoituksen yhteistä toteuttamista varten. Tarkoitus ei saa olla lain tai hyvien tapojen vastainen, ei voittoa tuottava.

Perustamiskokous (malli Pro Onkamojärvet ry)

1. Kokouksen avaaminen
2. Puheenjohtajan, sihteerin, pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijain valinta
3. Kokouksen osanottajien toteaminen
4. Työjärjestyksen hyväksyminen
5. Yhdistyksen sääntöjen hyväksyminen.
6. Yhdistyksen perustaminen ja perustamiskirjan allekirjoitus
7. Päätetään hallituksen jäsenten ja toiminnantarkastajien palkkioista ja muista korvauksista
8. Päätetään hallituksen jäsenten määrästä
9. Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten valitseminen
Puheenjohtaja
Muut hallituksen jäsenet ja hallituksen jäsenille henkilökohtaiset varajäsenet
10. Yhdistyksen toiminnantarkastajan ja varatoiminnantarkastajan valitseminen
11. Päätetään jäsenmaksujen suuruudesta ja perimisen aloittamisajankohdasta
Henkilöjäseneltä 30 euroa,
Yhteisöjäseneltä 50 euroa,
Kuntajäseneltä 100 euroa,
Yhdistyksen jäsenmaksuja aletaan periä vuodelta 2014 alkaen.
12. Toimintasuunnitelma loppuvuodelle 2013.
13. Kokouksen päättäminen

Malli

PERUSTAMISKIRJA

Me allekirjoittaneet olemme perustaneet Pro Onkamojärvet ry nimisen yhdistyksen, liittyneet siihen jäseniksi ja hyväksyneet sille seuraavat säännöt.

Pro Onkamojärvet ry:n säännöt

(Malleja löytyy www.prh.fi)

1§ Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on Pro Onkamojärvet ry. Yhdistyksen kotipaikka on Rääkkylä.

2§ Tarkoitus ja toiminta

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää vesien- ja ympäristön- suojelua sekä - hoitoa ja kunnostusta Onkamoilla.

Tarkoituksen toteuttamiseksi yhdistys:

- 1. harjoittaa tiedotus-, tutkimus- ja valistustoimintaa,**
- 2. järjestää kokouksia, kursseja, seminaareja ja talkoita,**
- 3. toimii tarvittaessa Onkamojärvien edun valvomiseksi viranomaisten kanssa ja tuomioistuimissa,**
- 4. suunnittelee, toteuttaa ja hallinnoi Onkamojärvien kunnostustoimia,**
- 5. ylläpitää toimintansa edellyttämää yhteyttä viranomaisiin,**
- 6. toimii tarvittaessa yhteistyössä muiden vesien- ja ympäristönsuojelutyötä sekä -hoitoa ja kunnostusta tekevien järjestöjen kanssa,**
- 7. harjoittaa muuta vastaavaa Onkamojärvien hyväksi tapahtuvaa toimintaa.**

Toiminnan tukemiseksi yhdistys voi:

- 1. ottaa vastaan lahjoituksia ja testamenttejä ja avustuksia**
- 2. omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta**

3. toimeenpanna asianomaisen luvan saatuaan rahankeräyksiä ja arpajaisia.

3 § Jäsenet

Yhdistyksen jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö, oikeuskelpoinen yhteisö ja kunta.

Jäseneksi hyväksymisestä päättää hallitus.

Yhdistys voi katsoa jäsenen eronneeksi vuoden alusta, jos jäsen ei ole maksanut edellisen vuoden jäsenmaksua.

Jäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoittamalla eroamisesta yhdistyksen kokouksessa. Eroaminen astuu voimaan irtisanomisvuotta seuraavan vuoden alusta.

Jäseniltä perittävän vuotuisen jäsenmaksun suuruudesta päättää vuosikokous. Yksityisiltä henkilöiltä, oikeuskelpoisilta yhteisöiltä ja kunnalta voidaan periä erisuuruiset jäsenmaksut.

4 § Hallitus

Yhdistyksen asioita hoitaa vuosikokouksessa kolmeksi vuodeksi kerrallaan valittu hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja ja viisi (5) – kahdeksan (8) muuta jäsentä (*laki edellyttää vähintään 3 jäsentä*) ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Hallituksen toimikausi on vuosikokousten välinen aika.

Vuosittain kolmannes tai lähinnä kolmannes hallituksen jäsenistä on erovuorossa. Ensimmäisenä ja toisena vuonna erovuoroiset valitaan arvalla, jonka jälkeen vuoron mukaan.

Jos hallituksen jäsen tai hänen varajäsenensä eroaa tai erotetaan ennen toimikauden päättymistä, valitaan yhdistyksen kokouksessa uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Hallitus valitsee keskuudestaan toimikaudeksi kerrallaan varapuheenjohtajan.

Hallitus valitsee keskuudestaan tai hallituksen ulkopuolelta sihteerin ja varainhoitajan sekä muut tarvittavat toimihenkilöt.

Hallitus päättää valittujen henkilöiden tehtävistä ja palkkaeduista.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta, kun he katsovat siihen olevan aihetta tai kun kaksi hallituksen jäsentä sitä vaatii.

Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä on läsnä. Asiat ratkaistaan yksinkertaisella ääntenemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan mielipide, vaaleissa kuitenkin arpa.

5§ Yhdistyksen nimenkirjoittaminen

Yhdistyksen nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja yksin sekä hallituksen jäsen yhdessä sihteerin tai varainhoitajan kanssa.

Lisäksi hallitus voi erikseen antaa jollekin henkilölle henkilökohtaisen oikeuden yhdistyksen nimen kirjoittamiseen.

6 § Tilit

Yhdistyksen tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen ja hallituksen vuosikertomus on annettava toiminnantarkastajille kolme viikkoa ennen vuosikokousta.

7 § Yhdistyksen kokousten koollekutsuminen

Yhdistyksen kokoukset kutsuu koolle hallitus. Kokouskutsu on toimitettava viimeistään neljätoista (14) päivää ennen kokousta joko lähettämällä kutsu kirjeitse tai sähköpostitse kullekin jäsenelle tai julkaisemalla kutsu yhdistyksen kotipaikkakunnalla ilmestyvässä sanomalehdessä.

8 § Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen vuosikokous pidetään vuosittain hallituksen määräämänä päivänä ennen kesäkuun loppua.

Ylimääräinen kokous pidetään, kun yhdistyksen kokous niin päättää tai kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään kymmenesosa (1/10) yhdistyksen äänioitetuista jäsenistä sitä hallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii.

Yhdistyksen kokouksessa on jokaisella jäsenellä äänioikeus ja jokaisella äänioikeutetulla yksi(1) ääni. Jäsenen puolesta voi äänioikeutta käyttää myös valtuutettu valtakirjan nojalla, joka on asetettu hänen nimelleen käytettäväksi määrättyssä yhdistyksen kokouksessa. Kukaan ei kuitenkaan saa kokouksessa äänestää omasta puolestaan eikä toisen valtuuttamana suuremmalla kuin yhdellä viidesosalla (1/5) kokouksessa edustettuna olevasta yhteenlasketusta äänimäärästä.

Äänestyksessä ratkaisee yksinkertainen enemmistö, paitsi milloin näissä säännöissä toisin määrätään. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi vaaleissa arpa. Äänestys on avoin, ellei joku kokouksen osanottajista toisin vaadi.

9 § Vuosikokous

Yhdistyksen vuosikokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1. kokouksen avaus**
- 2. valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja tarvittaessa kaksi ääntenlaskijaa**
- 3. todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- 4. hyväksytään kokouksen työjärjestys**
- 5. esitetään tilinpäätös, vuosikertomus ja toiminnantarkastajan lausunto**
- 6. päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä**
- 7. vahvistetaan toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio sekä jäsenmaksujen suuruudet**
- 8. päätetään hallituksen jäsenten ja toiminnantarkastajien palkkioista ja muista korvauksista**

9. valitaan hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet erovuoroisten tilalle 4 §:n mukaan

10. valitaan toiminnantarkastaja ja varatoiminnantarkastaja

11. käsitellään kokouskutsussa mainitut asiat

10 § Sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkautuminen

Päätös sääntöjen muuttamisesta ja yhdistyksen purkamisesta on tehtävä yhdistyksen kokouksessa vähintään kolme neljäsosan (3/4) äänten enemmistöllä annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta tai yhdistyksen purkamisesta.

Yhdistyksen purkautuessa käytetään yhdistyksen varat yhdistyksen tarkoituksen edistämiseen purkamisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla. Yhdistyksen tullessa lakkautetuksi käytetään varat samaan tarkoitukseen.

Rekisteröinti:

Yhdistysrekisteri uudistui 18.9.2019: yhdistyksille Y-tunnus

Yhdistyksen rekisteröinti: (ilmoituksen tekee hän, jolle säännöissä on annettu allekirjoitusoikeus, ainakin puheenjohtaja) Ilmoituksen voi tehdä netissä tai lomakkeella. Ohjeet ja lomakkeet löytyy www.PRH.fi

Lomakkeet: Perustamisilmoitus Y1a, Liite 12A (Yhdistyksen nimenkirjoittajat ja nimenkirjoittajille henkilötiedot).

Perustamisilmoituksen liitteet:

- allekirjoitettu perustamiskirja**
- säännöt**
- kuitti käsittelymaksusta (100 euroa, maksa ensin samana päivänä kun teet sähköisesti tai lähetät postiin Perustamisilmoitusaineiston)**

Perustamisilmoitus lähetetään osoitteeseen:

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) – Verohallinto

Yritystietojärjestelmä

PL 2000

00231